

PODSTATNÉ MENÁ – Substantíva

Vytvorte definíciu podstatných mien.

Podstatné mená pomenúvajú

.....

.....

Z pravopisu podstatných mien

Mená bohov, svätých, kráľov:

antickí bohovia: s malým začiatočným písmenom:

s veľkým začiatočným písmenom:

oslovenie:

kresťanský Boh: s veľkým začiatočným písmenom:

oslovenie:

ale: s malým začiatočným písmenom: panebože, pánboh

matka: s veľkými začiatočnými písmenami:

syn: s veľkými začiatočnými písmenami:

učenie: s veľkými začiatočnými písmenami:

kráľ: s veľkými začiatočnými písmenami:

svätci: s veľkými začiatočnými písmenami:

s malým začiatočným písmenom a veľkým

kostoly: s veľkými začiatočnými písmenami mien:

s veľkými aj malými:.....

kontinenty, krajiny: s veľkými začiatočnými písmenami:

.....

-vlastné meno je súčasťou viacslovného vlastného mena.

s malými aj veľkými

-prídavné meno iba určuje svetovú stranu.

Správne tvorenie priezvisk a skupín:

*Janka Slováková + Peter Slovák = správna prípona – **ovci**, nie Slovákovi!*

Oravec, Šarišan, Kysučan alebo Žilinčan, Kysuckonovomešťan, Trnavčan =

Karloveštan, Petržalčan =

predstavitelia symbolizmu =

Adam Štúr a Janko Štúr =

Janko Kráľ, Ján Botto, Samo Chalupka, Ľudovít Štúr

Štylistické využitie gramatických kategórií substantív:

Rod: pri mužskom rode: ak hovoríme o ľuďoch:

pri zosobňovaní: ak autor pomenúva sokolmi junákov, nie sokoly

ak je názov klubu Mlok – príslušníci klubu sú

ženské priezviská:

Pád: v nominatíve:

Ako oslovenie sa kedysi považoval vokatív: dnes len ako:

- prostriedok familiárnosti a ľudovosti

-v umeleckých textoch

- v náboženských textoch

- v zemepisnom nárečí

Cvičenia:

- 1) Rozdeľte podstatné mená na: a) konkrétne b) abstraktné
človek, stôl, slávnosť, Anka, šťastie, kniha, mladosť, zdravie, túžba, lúka, úmysel, okuliare.
- 2) Určte gramatické kategórie (rod, číslo, pád) podčiarknutých podstatných mien:
a) *Vlak stojí v tuneli.*
b) *Remeslo má zlaté dno.*
c) *Z literatúry čerpá ľud poučenie.*
d) *S čistým svedomím ďalej zájdeš.*
e) *Nad poľami zaspieval škovránok.*
- 3) Určte vzory podstatných mien mužského rodu.
a) *dážď* b) *s džavotom* c) *z motúza* d) *biológ* e) *v oleji* f) *s peniazmi*
g) *telefonista* h) *zbabelec* ch) *javor* i) *Kriváň* j) *terč*
k) *rozvoj* l) *okuliare* m) *kalendár* n) *kúpele* o) *sváko* p) *Botto*
r) *v Paríži* s) *kôň* t) *futbalista* u) *úkryt* v) *Piešťany*.....
- 4) Utvorte a) nominatív plurálu, b) inštrumentál plurálu.
lev, slon, hotel, let, sad, hrad, hlavolam, vetrolam, kameňolom, výkrm, dojem, monogram.
.....
.....
.....
- 5) Utvorte lokál singuláru od slov.
cukrovar, ateliér, kalendár, víchor, obal, luster, Ždiar, kostol, povel, krčah, gól, motúz, obedár, batoh, výstrel, strach.
.....
.....
- 6) Utvorte nominatív plurálu od slov.
vietor, nával, hektár, štartér, kufor, krk, vír, kus, futbal, klavír, končiar, dolár, bicykel.
.....
- 7) Doplň pádové prípony.
dva holub_ , túlavé ps_ , zlí ps_ , sťahovav_ vtáč_ , nílsk_ krokodíl_ , africk_ lev_ , malé krt_ , čierne kočúr_ , sťahovav_ vták_ .
- 8) Doplň pádové prípony –ou, -ov.
obilných klas_ , sivou hradsk_ , obrastená vrbin_ , bez oblak_ , jarnou prírod_ , spev vták_ , s tisícmi kvet_ , ihličnatých strom_ , celých chlap_ , starec s kaps_ , od svojich syn_ , s veselou mysl' _ .
- 9) Doplňte chýbajúce pádové prípony podstatných mien stredného rodu.
v hlbokom údol_ , na našom priedom_ , bolesť v plec_ , o jarnom siat_ , v mokrom počas_ , drobným skál_ , chodníček liešt_ , strom v pol_ , v pichľavom trn_ .